

Jaarbrief 2021

Uit het bestuur – door Mirjam van Veen, voorzitter CHF

Op 6 april 1984 reisde mijn moeder met een groep vrouwen uit Deventer af naar Nijmegen: ze gingen de inaugurele oratie van Prof. Catharina Halkes beluisteren. Een uniek evenement: ik denk dat mijn moeder tot dat moment nog nooit naar een oratie was geweest, maar dit moment wilde ze niet missen. Haar moeder protesteerde voor de oorlog al ritueel bij de verkiezing van nieuwe ambts-

dragers tegen het onrecht dat vrouwen werd aangedaan: vrouwen konden op dat moment in de gereformeerde kerk waar mijn grootouders lid van waren geen ambtsdrager worden. Mijn moeder werd actief in de vrouw-en-geloofbeweging, las samen met andere vrouwen over theologie, wisselde ervaringen uit en behoorde in de jaren zeventig als ouderling tot de eerste lichte vrouwelijke ambtsdragers in de gereformeerde kerk. Na haar excursie naar Nijmegen kwam ze opgetogen thuis. Het moment dat Catharina Halkes inaugureerde markeerde voor deze groep mensen een belangrijk moment: er bleken dingen mogelijk te zijn en er leek een deur open te gaan. Dat Halkes katholiek was, maakte daarbij voor mijn moeder niet zo bar veel uit. Ook voor de protestantse vrouw-en-geloofgroep waarvan zij deel uitmaakte, markeerde dit Nijmeegse evenement verandering.

Het Catharina Halkes Fonds geeft op zijn eigen manier een vervolg aan (een deel van) het werk van Halkes. Nog steeds zorgt de combinatie religie en vrouwen voor spanning en nog steeds reproduceren religieuze tradities oude genderpatronen. Het

belang van onderwijs en onderzoek op dit gebied is in de loop van de tijd eerder groter dan kleiner geworden. Toch is de plek van vrouwenstudies aan universiteiten en theologische faculteiten niet vanzelfsprekend. Het blijft lastig onderzoek en onderwijs op het gebied van religie en gender gefinancierd te krijgen. Bij dat laatste (de financiering van onderwijs en onderzoek) speelt het Halkes Fonds een eigenzinnige rol.

Doel van het fonds is om onderwijs en onderzoek op het gebied van gender en religie te stimuleren door middel van financiële ondersteuning. In de regel geeft het Fonds relatief kleine subsidies van maximaal 1500 euro om bijvoorbeeld congresbezoek, een buitenlands studieverblijf of een (kort) veldonderzoek mogelijk te maken. Het fonds heeft een eenvoudige subsidieprocedure zodat het indienen van een aanvraag in vergelijking met andere fondsaanvragen eenvoudig is. Belangrijk is dat een project een duidelijke link heeft met academisch onderzoek of onderwijs, dat het ligt op het terrein van religie en gender, en dat het project overdraagbaar is.

Gaandeweg is het werkveld verbreed. Het fonds ondersteunt naast projecten van feministische theologie tegenwoordig ook veel projecten op het gebied van religie en gender. De manier waarop we projecten ondersteunen is eveneens aan verandering onderhevig. Het is tegenwoordig ook mogelijk een aanvraag in te dienen voor een fellowship zodat mensen langer de tijd hebben te werken aan een onderzoek. Voor een dergelijke aanvraag worden wel aanvullende voorwaarden gesteld. Ook is het fonds nauw betrokken bij de nieuwe bijzondere leerstoel aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, die sinds 1 september 2020 wordt bekleed door Mariecke van den Berg als bijzonder hoogleraar Feminisme en Christendom. Zo probeert het fonds actief bij te dragen aan de vitaliteit van het vakgebied religie en gender.

Het fonds kan dat doen dankzij donateurs. Het fonds is in het leven geroepen en het geld voor het fonds is bij elkaar gebracht door mensen die de feministische theologie een warm hart toedragen. Voor het voortbestaan van het fonds zijn deze donateurs van groot belang. Zij zorgen ervoor dat het fonds financiële armslag en draagvlak houdt. Wie meer wil weten over het Catharina Halkes Fonds en zich een beeld wil vormen van de projecten die we ondersteunen, kan terecht op de website catharinahalkesfonds.nl.

(Geredigeerde en licht aangepaste herpublicatie van 'Catharina Halkes Fonds', in *ZijSpiegel*, het kwartaalblad van de Oecumenische Vrouwenynode nr 23, augustus 2020, p.4)

Bericht van de secretaris – Anne-Claire Mulder

Het bestuur bestond dit jaar, net als vorig jaar uit Mirjam van Veen (voorzitter), Anne-Claire Mulder (secretaris), Marian Papavoine (penningmeester), Kim Knibbe, (algemeen bestuurslid), Nella van den Brandt (webmistress).
Verslagperiode: juli 2020 tot en met juni 2021.

In de vorige jaarbrief van augustus 2020 werd het heugelijke nieuws van de benoeming van bijzonder hoogleraar Feminisme en Christendom vanwege het Catharina Halkes Fonds wereldkundig gemaakt. Sindsdien heeft Prof. Mariecke van den Berg al meerdere keren van zich doen horen in de media en met (online) lezingen.

U kunt op de hoogte blijven van haar activiteiten via de website van het Catharina Halkes Fonds.

Het bestuur vergaderde in de verslagperiode op 19 oktober 2020 en op 23 maart 2021, beide keren digitaal via een Zoom verbinding.

Het belangrijkste gespreksonderwerp van de vergaderingen is het bespreken van de subsidieaanvragen. In de zomer van 2020 namen we een digitaal subsidieformulier in gebruik en dus hebben we op 19 oktober voor het eerst digitaal ingestuurde subsidieaanvragen besproken. In de afgelopen periode ontving het Catharina Halkes Fonds 13 aanvragen voor subsidie, waaronder drie aanvragen voor een fellowship. Van deze subsidieaanvragen zijn zeven goedgekeurd. Helaas is geen van de aanvragen voor een fellowship gehonoreerd.

Hieronder vindt u een op alfabet gerangschikte lijst van de goedgekeurde projecten:

- a. Gertine Blom – Vrome Vrouwen – website.
- b. Sytske Hofstee – *Partners in Crime*: (Engelse) redactie van artikel door betaalde professional ten behoeve van publicatie in het *Journal of the European Society of Women in Theological Research*.
- c. Madelein van den Nieuwenhuizen – Boekproject: *Waar Komt de Werkende Vrouw Vandaan?*
- d. Oecumenische Vrouwensynode – subsidie webmistress.
- e. Lieke Schrijvers – Theaterproject over religieuze bekering en gender.
- f. A.M. Simons – *Vertraagde Wake: Dood en geboorte in Fragmenten*. Boekproject Inez van der Spek.
- g. Tollin Thumra – Electronisch literatuuronderzoek in het kader van een promotieonderzoek naar geestelijke zorg voor vrouwelijke overlevenden van mensenhandel.

Net als vorig jaar werden de afgewezen projecten niet gehonoreerd omdat ze ofwel geen aandacht aan gender besteden, dan wel niet over religie gaan. Een enkele keer vraagt het bestuur om aanvullende informatie. Ook dit keer hebben we een aantal aanvraagsters gesuggereerd nogmaals een verbeterde aanvraag in te dienen. Helaas zijn de aanvraagsters daar dit keer niet op in gegaan. Behalve de ingediende aanvragen ontving het Halkesfonds ook een aantal mails met de vraag om ondersteuning van een project. Ook dezen zijn bijna allen afgewezen omdat ze weinig tot niets met gender en/of religie te maken hadden. Een aantal keer is geadviseerd een formele aanvraag in te dienen.

Door de Covid-19 pandemie konden veel projecten waarvoor in 2019 en 2020 subsidie was aangevraagd niet doorgaan. Daarom ontving het bestuur van het Catharina Halkes Fonds al in de vorige verslagperiode (juli 2019-30 juni 2020) veel verzoeken om de toegekende subsidie op een later tijdstip te mogen opvragen. Deze zijn allen gehonoreerd. Ondertussen blijkt dat de verwachtingen die vorig voorjaar werden gekoesterd, namelijk dat veel projecten in 2021 alsnog zouden kunnen worden gerealiseerd, te optimistisch waren. Daarom heeft het bestuur de aanvraagsters nog langer de tijd gegeven om het project te uit te voeren.

In de verslagperiode is ook de nieuwe website in gebruik genomen. Deze is overzichtelijker en gebruiksvriendelijker. Bovendien hebben we een webmistress gevonden die de website en de facebookpagina van het Catharina Halkes Fonds zal bijhouden.

Behalve het bespreken van de subsidieaanvragen heeft het Catharina Halkes Fonds dit jaar ook nog aandacht besteed aan een aantal andere onderwerpen, waarvan sommigen al langer onderwerp van gesprek zijn, namelijk:

- Het ontwikkelen van een donateursbeleid om op die manier zowel de bekendheid van als het draagvlak voor de activiteiten van het Catharina Halkes Fonds te vergroten. Een hogere donateursbijdrage is bovendien zeer welkom, omdat door de lage rentestand het rendement van de beleggingen niet bijzonder hoog is.
- Het aanpassen van de statuten. Het was de bedoeling deze activiteit, waar we in 2019 mee zijn begonnen, in 2020 af te ronden. Het wachten is echter op de laatste stap: het tekenen van de akte bij de notaris.
- Verkenning van de mogelijkheden tot samenwerking met de Oecumenische Vrouwensynode in het bijzonder op het gebied van publiciteit.
- Het bedenken en voorbereiden van een donateurs activiteit. Daarvoor heeft het bestuur een activiteit bedacht waarvoor u een aparte uitnodiging ontvangt.

- Het zoeken naar twee nieuwe bestuursleden als opvolg(st)er van de penningmeesteres, Marian Papavoine, en de secretaris, Anne-Claire Mulder.

Verslag van de penningmeester – Marian Papavoine

Allereerst een woord van dank aan onze trouwe donateurs die het mogelijk maakten en maken dat wij feministisch-theologische projecten, projecten op het gebied van religie en gender, kunnen ondersteunen. En sinds vorig jaar ook de bijzonder hoogleraar Feminisme en Christendom. U geeft om onderwijs en onderzoek in de geest van datgene waar Catharina Halkes voor stond. In het verslag van de secretaris en op onze website ziet u een overzicht van de projecten die wij met uw bijdragen gesteund hebben.

U hebt in 2020 € 13.330 aan ons geschonken ten behoeve van projecten en de hoogleraar. Ondanks Corona/Covid-19 doen de beleggingen het goed. Wel zijn veel projecten verplaatst naar latere datum en houden we de toegezegde bedragen gereserveerd.

Dit zijn de cijfers: aan reguliere donaties werd in 2020 € 13.330 ontvangen. Dat was in 2019 € 5.840.

Het jaar 2020 sluit met een negatief resultaat van € 2.639, samengesteld uit een positief saldo baten en lasten van € 11.880 en de verstrekte subsidies ad € 14.519. Hiervan betreft € 13.929 een reservering.

Eind 2014 is een overeenkomst aangegaan – die ook in 2020 van kracht was – met Balans Vermogensbeheer voor het beleggen van een deel van het vermogen. Het beleggingsprofiel is 65% risicomijdende en 35% risicovolle beleggingen. De portefeuille bestaat enkel uit duurzame indexbeleggingen.

Het stamkapitaal bedraagt eind 2020 € 472.055. U vindt het volledige financiële jaarverslag online, conform de eisen voor de ANBIstatus:

<https://www.kennisbankfilantropie.nl/anbi/catharina-halkes-fonds>

Ongeveer tegelijk met dit jaarverslag laten we een betaalverzoek uitgaan onder degenen van wie we een e-mailadres hebben. Vanwege de gestegen kosten willen ook wij zoveel mogelijk digitaal communiceren. Het betaalverzoek verspreiden we ook onder de voormalige leden van het IWFT. Hartelijk dank aan allen die voor dit jaar hun bijdrage reeds hebben overgemaakt!

Geef om onderzoek en onderwijs in vrouwenstudies theologie en religiewetenschappen.

Doneer aan het Catharina Halkes Fonds

www.catharinahalkesfonds.nl

NL16 INGB 0000 202462

Wilt u uw **donatie aub zelf overmaken?**

Ons rekeningnummer: Stichting Catharina Halkes Fonds,

NL16 INGB 0000 2024 62, te Tilburg

Andere opties:

*Als u via internet bankiert, kan ik u een betaalverzoek ("tikkie") toesturen nadat u mij uw e-mailadres hebt gestuurd: penningmeester@catharinahalkesfonds.nl

* Ook kunt u overwegen om een jaarlijkse automatische overboeking aan te maken bij uw bank. Die kunt u zelf eenvoudig weer intrekken.

* Wanneer u een schenkingsovereenkomst tekent voor een aantal jaren, kunt u het bedrag volledig aftrekken van de belasting. Het Fonds heeft de ANBI-status.

Vragen hierover aan Marian Papavoine, penningmeester@catharinahalkesfonds.nl

Secretariaat: Dr. Anne-Claire Mulder, Molenbeekstraat 15, 3521 ET Utrecht

secretaris@catharinahalkesfonds.nl